

Stockholm 13 maj 2024

Synpunkter på Sveriges energi- och klimatplan

Vår organisation, Eneff, är en intresseorganisation för energieffektivisering och kommer därför uteslutande att kommentera NEKP avseende dessa frågor.

Syftet med NEKP missas

Syftet med NEKP är att visa hur medlemsstaterna ska uppnå sina bidrag till EU:s mål på energi- och klimatområdet. Det har varit Energimyndighetens uppdrag att ta fram underlag som regeringen sedan använder för att ta fram Sveriges slutliga uppdaterade plan som redovisas till EU-kommissionen den 30 juni.

Vid genomläsning av underlaget till NEKP kan konstateras att det råder ett stort glapp för att Sveriges ska nå sina mål avseende energieffektivisering. Det finns i underlaget inga planer för HUR målet ska uppnås utan endast ett konstaterande att Sverige inte gör det. I underlaget hänvisas till Styrningsförordningen och hur åtgärder/styrmedel kan räknas in i planen. Energimyndigheten skriver i bland annat i sin reflektion om underlaget följande :

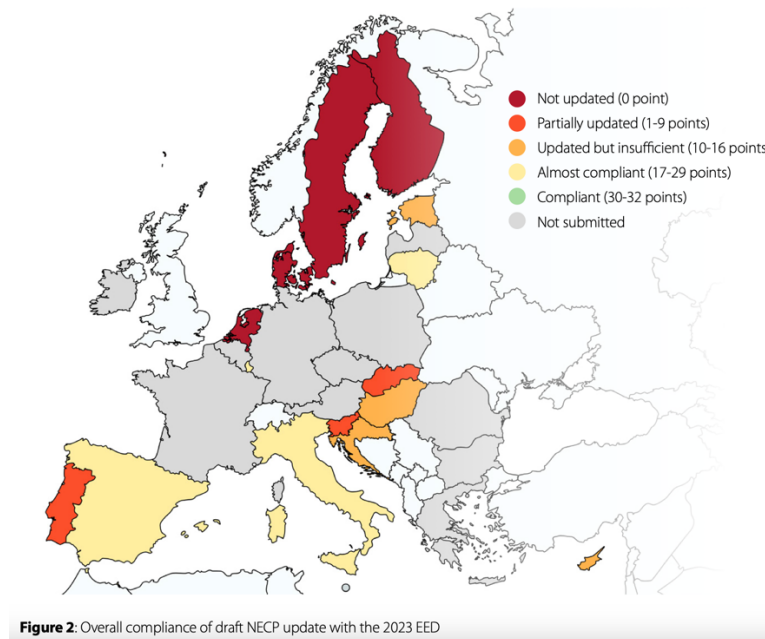
”Underlaget speglar inte per automatik Energimyndighetens bedömning av hur den framtida energi- och klimatpolitiken bör se ut för att energi- och klimatmålen ska nås. Dokumentet ger snarare en bild av hur det ser ut just nu och framåt baserat på den befintliga politiken och befintliga samt konkreta planerade styrmedel och utifrån de mått, beräkningssätt och aspekter som EU-kommissionen efterfrågar. Eftersom formatet och innehållet i planen till stor del är fast utifrån hur styrningsförordningen är formulerad finns begränsade möjligheter att föra fram alla de nationella förutsättningar och strategier som påverkar Sveriges väg mot målen samt ge egna analyser på innehållet.”

”Energimyndigheten bedömer också att det än så länge inte heller finns tillräckligt konkreta planer på styrmedel framåt för att det ska kunna bedömas som planerade styrmedel i det här sammanhanget (utifrån Styrningsförordningens definition av planerade styrmedel). Det som har aviserats av Regeringen är framför allt framtida analyser och utredningar snarare än konkreta åtgärder. Det behövs ytterligare styrmedel och det är brådskande att utreda och implementera dessa så snart som möjligt.”

Frågan uppstår då om regeringen till den 30 juni avser ta fram förslag på hur målet ska nås, eller om själva syftet med NEKP missas. Eftersom det även står i Styrningsförordningen att synpunkter på planen ska tas in från allmänheten m fl så ser vi det som en omöjlighet för Regeringen att komplettera Energimyndighetens underlag med en plan till detta datum. Detta är allvarligt och en stor brist som kommer att försena Sveriges arbete med energieffektivisering. Det kommer bland

annat att påverka möjligheterna att frigöra den potential på 20–25 TWh el till 2030 som finns (som så väl behövs för de industrisatsningar som nu görs i Sverige).

Energimyndigheten anger även nya direktiv (EED och EPBD) som ännu inte implementerats som skäl till att färdiga styrmedel inte finns på plats. Det finns emellertid exempel på andra EU-länder som redan för ett år sedan tog hänsyn till dessa direktiv i sina respektive NEKP.

Källa: The Coalition for Energy Savings, 2023

Plan för energieffektivisering för Sverige fullt möjlig att ta fram

Att ta fram en plan för att nå målen för energieffektivisering är ingen omöjlighet. Det finns flera utredningar och förslag på olika styrmedel bland annat från Energimyndigheten, Fossilfritt Sveriges Energieffektiviseringsstrategi och utredningen om vita certifikat. Till detta finns redan införda styrmedel som information, EKR, innovationsupphandlingar, stöd till småhus, Boverkets byggregler, Klimatklivet, stöd för grön teknik med flera.

Med detta som underlag till framtida styrmedel kan en strategi och plan för energieffektivisering tas fram. Vi vill att Sveriges plan för energieffektivisering ska realisera den potential som finns och

- visa på kostnadseffektiva och långsiktiga styrmedel
 - o energieffektivisering är ingen quick fix utan styrmedel kommer att behövas under lång tid
- kompletteras med komponenterna "effekt" och "användarflexibilitet"
 - o flera styrmedel kan relativt enkelt kompletteras med dessa komponenter, och på det sättet bidra i större utsträckning till ett fungerande energisystem i Sverige
- visa hur styrmedlen samverkar med varandra och med andra aktiviteter i samhället

- potentialen i varje styrmedel blir större när de sätts i ett sammanhang med andra styrmedel

Lotta Bångens, VD, Eneff

Eneff är en intresseorganisation för energieffektivisering. Både leverantörer och beställare kan vara medlemmar. Vi har ca 120 medlemmar och sju branschorganisationer/föreningar som stödjer oss (Svensk Ventilation, Belysningsbranschen, Isoleringsfirmornas förening, Installatörsföretagen, IG Passivhus, Swedisol och Solskyddsförbundet).